

CHET TILINI O'QITISHDA RAQAMLI MUHIT BILAN INTEGRATSIYALASHGAN INTERAKTIV METODLAR

INTERACTIVE METHODS INTEGRATED WITH DIGITAL ENVIRONMENT IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING: NamDChTI XTA Reading & Writing Amaliy Kursi Tajribasi

UDK 37.025.7:373.1

Shuxratjon Ismoiljonov Boymirza o'g'li

Associate Professor, NamSIFL,

Namangan, To'raqo'rg'on, Uzbekistan

Email: mcshukhrat@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0003-7204-810X>

+99893 913 76 16

ANNOTATSIYA: Ushbu maqolada Namangan davlat chet tillari instituti (NamSIFL) Xorijiy til va adabiyoti yo'nalishi (XTA) doirasida tashkil etilayotgan Reading & Writing amaliy kursida raqamli muhit bilan integratsiyalashgan interaktiv o'qitish metodlari keng tadqiq etilgan. Tadqiqot davomida turli mamlakatlar va O'zbekiston ta'lim tizimidagi zamonaviy yondashuvlar qiyosiy tahlil qilingan; Moodle, Padlet, Google Classroom, Duolingo, Canva va shu kabi platformalar chet tili o'qituvchilari tomonidan qanday qo'llanishi o'rganilgan. Aralash ta'lim (blended learning), o'yin asosida o'qitish (gamification), teskari sinf (flipped classroom) va sun'iy intellekt yordamida farqlashtirilgan ta'lim kabi metodlar tahlil qilingan. Kuzatuv, so'rovnoma va test natijalari asosida raqamli integratsiya talabalarning o'qish va yozish ko'nikmalarini sezilarli darajada rivojlantirishini ko'rsatib bergan. Olingan natijalar O'zbekiston sharoitiga xos

cheklovlar - infratuzilma, o'qituvchi tayyorgarligi va internet imkoniyatlari - kontekstida muhokama qilingan.

Kalit so'zlar: raqamli ta'lim; interaktiv metodlar; chet tili o'qituvchilari; Reading & Writing; NamSIFL; aralash ta'lim; gamifikatsiya; O'zbekiston

ABSTRACT: This paper investigates interactive teaching methods integrated with digital environments within the Reading & Writing practical course of the Foreign Language and literature (XTA) programme at Namangan State Institute of Foreign Languages (NamSIFL), Uzbekistan. The study undertakes a comparative analysis of contemporary digital pedagogical approaches across global and Uzbek educational contexts, examining the deployment of platforms such as Moodle, Padlet, Google Classroom, Duolingo, and Canva by foreign language instructors. Methods analysed include blended learning, gamification, the flipped classroom model, and AI-assisted differentiated instruction. Drawing on observational data, student surveys, and pre-post assessment scores, findings demonstrate that systematic digital integration yields statistically significant improvements in receptive and productive literacy skills. Results are discussed with respect to context-specific constraints in Uzbekistan, including infrastructural disparities, teacher digital competency levels, and uneven internet accessibility.

Keywords: digital education; interactive methods; EFL teachers; Reading & Writing; NamSIFL; blended learning; gamification; Uzbekistan.

1. Kirish (Introduction)

Yigirma birinchi asrda ta'lim sohasida raqamli texnologiyalarning intensiv ravishda qo'llanilishi o'qituvchi va talaba o'rtasidagi munosabatlar paradigmasini tubdan o'zgartirdi. Xalqaro ta'lim tashkilotlari - UNESCO, OECD va Jahon banki - raqamli savodxonlikni XXI asr tayanch kompetentsiyasi sifatida e'tirof etib kelmoqda (UNESCO, 2022; OECD, 2023).

Chet tili ta'limida esa bu o'zgarish ayniqsa keskin sezilmoqda: interaktiv platformalar, sun'iy intellekt vositalari va multimedia resurslari an'anaviy darslik va lug'atlarning o'rnini tobora ko'proq egallayapti.

O'zbekistonda ta'lim tizimini isloh qilish bo'yicha davlat strategiyalari - xususan, 2030-yilgacha mo'ljallangan "Raqamli O'zbekiston" dasturi va Prezident farmoni asosida tasdiqlangan "Ta'limda raqamli transformatsiya" yo'l xaritasi - oliy ta'lim muassasalarini raqamli muhitga o'tkazishni jadal sur'atlarda amalga oshirishni talab qilmoqda. NamSIFL bu jarayonda faol ishtirokchi bo'lib, XTA yo'nalishi doirasida joriy etilgan Reading & Writing amaliy kursida raqamli vositalar integratsiyasiga alohida e'tibor qaratilgan.

Biroq ilmiy adabiyotda O'zbekiston sharoitida, xususan viloyat darajasidagi oliy o'quv yurtlarida raqamli metodlarning empirik asosda baholangan samaradorligiga oid tadqiqotlar hali yetarli darajada emas. Ushbu maqola ana shu bo'shliqni to'ldirish maqsadida NamSIFL XTA Reading & Writing kursida olib borilgan amaliy tajriba natijalarini taqdim etadi.

1.1. Tadqiqot maqsadi va vazifalari

Tadqiqotning bosh maqsadi - raqamli muhit bilan integratsiyalashgan interaktiv metodlarning chet tili o'quvchilarining o'qish va yozish ko'nikmalariga ta'sirini aniqlash hamda bu metodlarning O'zbekiston kontekstidagi qo'llanilish xususiyatlarini asoslashdir.

Maqsadga erishish uchun quyidagi vazifalar belgilangan:

- ✓ Xalqaro va mahalliy ilmiy manbalar asosida raqamli interaktiv metodlarning nazariy-metodologik asoslarini tahlil qilish;
- ✓ NamSIFL XTA Reading & Writing kursida qo'llanilayotgan raqamli vositalar va metodlarni inventarizatsiya qilish;
- ✓ Raqamli integratsiyaning o'quvchi natijalariga ta'sirini miqdoriy va sifat ko'rsatkichlari orqali baholash;
- ✓ O'zbekiston sharoitiga xos to'siqlar va imkoniyatlarni aniqlash hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqish.

1.2. Tadqiqot muammosi va ahamiyati

Respublikamizda chet tili ta'limining sifatini oshirish masalasi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib kelmoqda. Shu bilan birga, ko'pgina o'quv yurtlarida an'anaviy, kitob-qalam usulidan chiqib, zamonaviy raqamli platformalarga integratsiyali o'tish hali to'liq amalga oshirilmagan. Ushbu tadqiqot NamSIFL tajribasini umumlashtirish orqali mamlakatimiz chet tili o'qituvchilari uchun amaliy yo'riqnoma bo'lib xizmat qilishi mumkin.

2. Adabiyotlar Sharhi (Literature Review)

2.1. Raqamli ta'limning nazariy asoslari

Raqamli ta'lim nazariyasining poydevori Siemens (2005) tomonidan taklif etilgan konnektivizm (connectivism) nazariyasiga borib taqaladi. Konnektivizm bilim tarmoqlar, tugunlar va ulanishlar orqali shakllanadi, deb hisoblaydi — bu g'oya raqamli muhitlardagi o'qish jarayonini tushuntirishda eng ko'p ishlatiladigan nazariy doiraga aylangan (Downes, 2012). Bundan tashqari, Vygotskiyning yaqin rivojlanish zonasi (ZPD) konsepsiyasi raqamli interaktiv vositalarning qo'llash kontekstida talabalar o'rtasidagi hamkorlikni qo'llab-quvvatlash funksiyasi bilan muvofiq keladi (Lantolf & Thorne, 2006).

Kompyuter yordamida til o'rganish (Computer-Assisted Language Learning — CALL) sohasi keyingi o'ttiz yil ichida jadal rivojlandi. Chapelle (2001) CALL vositalarining samaradorligini baholash uchun autentiklik, pedagogik maqsadga muvofiqlik va talabalarga imkon berish mezonlarini taklif etgan. Warschauer & Healey (1998) esa CALL rivojlanishini behaviouristik, kommunikativ va integrativ bosqichlarga ajratib, zamonaviy yondashuvning integrativ bosqichda ekanligini ta'kidlagan.

2.2. Interaktiv Metodlar va Raqamli Platformalar

Blended learning (aralash ta'lim) — yuzma-yuz va onlayn o'qitishni birlashtirishga asoslangan gibrid model — chet tili ta'limida samarali natijalar berishi ko'plab tadqiqotlarda isbotlangan. Graham (2006) ushbu modelni zamonaviy ta'limning asosiy paradigmasi sifatida belgilagan. Garrison &

Vaughan (2008) esa aralash muhitda inquire community (so‘roq hamjamiyati) shakllanishini empirik tarzda tasdiqlagan.

Gamification (o‘yin elementlarining ta’limga tatbiq etilishi) so‘nggi on yil ichida kuchli e’tiborga sazovor bo‘ldi. Deterding et al. (2011) gamifikatsiyani o‘yindan tashqari kontekstda o‘yin dizayn elementlarini qo‘llash sifatida ta’riflagan. Duolingo platformasining samaradorligi bo‘yicha Vesselinov & Grego (2012) olib borgan tajriba shuni ko‘rsatdiki, 34 soatlik platforma foydalanish umumiy kurs hajmiga to‘g‘ri keluvchi leksik va grammatik yutuq berishi mumkin.

Flipped classroom (teskari sinf) modeli Bergmann & Sams (2012) tomonidan keng ommaga taqdim etilgan. Bu modelda ma’ruza videolari uyda ko‘riladi, sinf vaqti esa amaliy va hamkorlikdagi faoliyatga ajratiladi. Chet tili ta’limi kontekstida Enfield (2013) teskari sinfning grammatika o‘qitishda an’anaviy metodga nisbatan 23% yuqori natija berganini qayd etgan.

2.3. Sun’iy Intellect va Chet Tili Ta’limi

Sun’iy intellekt (AI) vositalarining o‘qitishga integratsiyasi tadqiqotchilarning alohida e’tiborini jalb etmoqda. ChatGPT, Grammarly, QuillBot va shu kabi generativ AI vositalari talabalar yozma nutqiga tezkor qayta aloqa (feedback) berish imkoniyatini keskin kengaytirdi. Godwin-Jones (2022) AI vositalarining yozish ko‘nikmalarini rivojlantirishdagi rolini tahlil qilib, ushbu vositalar orqali talaba mualliflik ovozi (authorial voice) saqlagan holda yozma nutqini takomillashtira olishini qayd etgan. Biroq Zawacki-Richter et al. (2019) AI integratsiyasida etik masalalar — plagiat va akademik halollik — alohida e’tibor talab qilishini ta’kidlagan.

2.4. O‘zbekiston Konteksti

O‘zbekistonda raqamli ta’lim bo‘yicha tadqiqotlar oxirgi besh yil ichida sezilari darajada ko‘paydi. Toshkent shahrining bir nechta oliy o‘quv yurtlarida aralash ta’lim samaradorligini o‘rganib, o‘qituvchilarning raqamli savodxonligi va infratuzilmani asosiy cheklovchi omillar sifatida aniqlandi.

Viloyat oliy o'quv yurtlarida — shu jumladan Namangan shahrida — internet ulanishining beqarorligini va o'qituvchilarning professional rivojlanish imkoniyatlarining cheklanligini ko'rsatdi. Xorijda esa Kuchah & Smith (2011) resurs-cheklangan muhitda (resource-limited context) chet tili o'qitishning o'ziga xos pedagogik strategiyalarini asoslab bergan — bu tushuncha O'zbekistondagi vaziyat bilan uzviy bog'liq.

3. Metodologiya (Methodology)

3.1. Tadqiqot Dizayni

Ushbu tadqiqot aralash metodologiya (mixed-methods research design) asosida qurilgan bo'lib, Creswell & Plano Clark (2018) taklif etgan izchil tushuntirish dizayniga (explanatory sequential design) muvofiq olib borildi. Dastlab miqdoriy ma'lumotlar yig'ildi va tahlil qilindi, so'ngra sifat ma'lumotlari bu natijalarni chuqurroq tushuntirish uchun jalb etildi.

3.2. Tadqiqot Bazasi va Ishtirokchilar

Tadqiqot 2023–2024 o'quv yili davomida NamSIFL XTA yo'nalishi 1–2-kurs talabalari o'rtasida olib borildi. Umumiy tanlanma ($n = 148$) ikki guruhdan iborat: tajriba guruhi ($n = 74$) — raqamli interaktiv metodlar qo'llangan guruh; nazorat guruhi ($n = 74$) — an'anaviy metodlar bilan o'qitilgan guruh. Ishtirokchilar 17–22 yosh oralig'idagi talabalar bo'lib, Reading & Writing kursini bir semestr (18 hafta, haftasiga 4 soat) davomida o'qigan.

3.3. Tadqiqot Vositalari

Ma'lumot to'plash uchun quyidagi vositalardan foydalanildi:

- Pre-test va post-test: IELTS Academic Reading va Writing Task 1/2 standartiga asoslangan baholash topshiriqlari ($n = 148$). Ishonchlilik koeffitsienti (Cronbach alpha): o'qish — 0.87; yozish — 0.83.
- Talaba so'rovnomasi (Student Digital Experience Questionnaire — SDEQ): 32 moddan iborat Likert shkalali anketa (5 bosqich); raqamli vositalar bilan ishlash tajribasi, motivatsiya va texnik qiyinchiliklar o'lchandi.

- O‘qituvchi intervyusi: yarim tuzilmali intervyu (semi-structured interview) formatida 6 nafar o‘qituvchi bilan o‘tkazildi (har biri 45–60 daqiqa); tematik tahlil usuli qo‘llanildi (Braun & Clarke, 2006).
- Kuzatuv jurnali: 12 hafta davomida 24 dars (tajriba guruhi) kuzatib borildi; Flanders interaction analysis tizimi asosida kodlash amalga oshirildi.

3.4. Qo‘llanilgan Raqamli Vositalar va Metodlar

Jadval 1. Tajriba guruhida qo‘llanilgan raqamli vositalar

Platforma / Vosita	O‘qitish maqsadi	Integratsiya usuli	Haftalik foydalanish
Google Classroom	Topshiriq boshqaruvi, feedback	Aralash ta’lim (Blended)	Har dars
Padlet	Yozish va baham ko‘rish	Kollaborativ yozish	Haftada 2 marta
Quizlet / Kahoot!	Leksika va grammatika	Gamifikatsiya	Haftada 1 marta
YouTube (video leksiya)	Yozish strategiyalari	Teskari sinf (Flipped)	Haftada 2 marta
Grammarly / QuillBot	Yozma nutq tahlili	AI yordamida feedback	Har dars (yozish topshiriqlari)
Canva (infografika)	Vizual taqdimot	Multimodal o‘qish	Oy davomida 2 marta
Moodle LMS	Kurs boshqaruvi, test	Aralash ta’lim (Blended)	Har dars

3.5. Ma'lumotlarni Tahlil Qilish

Miqdoriy ma'lumotlar SPSS 26.0 dasturi yordamida tahlil qilindi. Pre-test va post-test o'rtasidagi farqni aniqlash uchun juft t-test (paired samples t-test), guruhlararo farqni aniqlash uchun mustaqil guruhlar t-testi (independent samples t-test) va ko'p o'zgaruvchili tahlil (ANOVA) qo'llanildi. Amaliy ahamiyatni o'lchash uchun Cohen's d effect size hisoblab chiqildi. Sifat ma'lumotlari Braun & Clarke (2006) tematik tahlil paradigmasi asosida qayta ishlanib, mavzular (themes) va pastmavzular (sub-themes) ajratildi.

4. Natijalar (Results)

4.1. Miqdoriy Natijalar

Jadval 2 da tajriba va nazorat guruhlarining Reading & Writing ko'nikmalari bo'yicha pre-test va post-test o'rtacha ko'rsatkichlari keltirilgan.

Jadval 2. Pre-test va Post-test natijalari: Guruhlararo taqqoslama

Ko'nikma	Guruh	Pre-test M (SD)	Post-test M (SD)	p-qiymat	d
O'qish (Reading)	Tajriba	5.62 (0.91)	6.81 (0.74)	< .001***	0.82
	Nazorat	5.58 (0.88)	6.04 (0.81)	< .05*	0.29
Yozish (Writing)	Tajriba	5.31 (1.02)	6.72 (0.68)	< .001***	0.96
	Nazorat	5.28 (0.98)	5.77 (0.89)	< .05*	0.31

*Izoh: M = o'rtacha ball; SD = standart og'ish; d = Cohen's d; * p < .05; *** p < .001. IELTS 9 balllik shkalada.*

Natijalar shuni ko'rsatadiki, tajriba guruhida o'qish ko'nikmasida o'rtacha 1.19 ball ($d = 0.82$, katta ta'sir kattaligi), yozish ko'nikmasida esa 1.41 ball ($d = 0.96$, katta ta'sir kattaligi) o'sish qayd etilgan. Nazorat guruhidagi o'sish statistik jihatdan ahamiyatli bo'lsa-da ($p < .05$), amaliy ta'sir kattaligi ($d = 0.29-0.31$) kichik toifada qoldi. Guruhlararo farq ham o'qish ($t(146) = 5.34$, $p < .001$), ham yozish ($t(146) = 6.12$, $p < .001$) ko'nikmalari bo'yicha statistik jihatdan muhim ekanligini ko'rsatdi.

4.2. Talaba So'rovnomasi Natijalari

SDEQ natijalari ($n = 74$, tajriba guruhi) quyidagi tendentsiyalarni ko'rsatdi:

- Raqamli vositalar motivatsiyani oshirishga ko'mak beradi — 89.2% talaba «qo'shilaman» yoki «to'liq qo'shilaman»;
- Google Classroom orqali tezkor feedback olish jarayonni yaxshiladi — 83.8% ijobiy baho;
- Gamifikatsiya elementlari (Kahoot!, Quizlet) leksikani eslab qolishni osonlashtirdi — 91.9% ijobiy baho;
- AI vositalari (Grammarly) yozma ishlarni tekshirishda yordam berdi — 78.4% ijobiy baho;
- Texnik muammolar (internet uzilishi, qurilma etishmasligi) qiyinchilik tug'dirdi — 43.2% «tez-tez» yoki «ba'zan» ta'kidlagan.

4.3. O'qituvchi Intervyulari: Tematik Tahlil Natijalari

O'qituvchilar bilan o'tkazilgan intervyular asosida uchta asosiy mavzu ajratildi:

Mavzu 1 — Imkoniyatlar: O'qituvchilarning barchasi raqamli vositalarning darsga interaktivlik qo'shishini, talabalarning ishtiroqini (engagement) oshirishini va differentsiyani (individualization) osonlashtirishini alohida ta'kidladi. Bir o'qituvchi: «Padlet orqali barcha talabalar bir vaqtning o'zida yozishi va bir-birining ishini ko'rishi mumkin — bu an'anaviy darsda mumkin emas edi», dedi.

Mavzu 2 — To'siqlar: Texnik infratuzilma, jumladan internet beqarorligi va talabalar qurilmalaridagi farqlar, eng ko'p tilga olingan muammo bo'ldi. Bundan tashqari, dastlabki o'qituvchi tayyorgarligi vaqt talab qilishi va ma'muriy yuklanishning ortishi qayd etildi.

Mavzu 3 — Moslashuv strategiyalari: O'qituvchilar texnik muammolarga qarshi quyidagi strategiyalarni ishlab chiqqanini aytdi: oldindan material yuklab olish (offline mode), boshqacha guruhlashtirish (qurilma bo'lishish), va oddiy vositalarni murakkablari bilan almashlashtirish.

5. Muhokama (Discussion)

5.1. Natijalarning Xalqaro Tadqiqotlar bilan Muqoyasasi

Tadqiqotimiz natijalari xalqaro miqyosdagi empirik ishlar bilan uyg'unlashadi. Yozish ko'nikmasidagi katta ta'sir kattaligi ($d = 0.96$) Graham et al. (2012) olib borgan meta-analiz natijalariga ($d = 0.82-1.02$) mos keladi. O'qish ko'nikmasidagi raqamli interaktiv usullarning an'anaviy usullarga nisbatan ustunligi Dalton & Grisham (2011) tomonidan ham tasdiqlangan.

Gamifikatsiya komponentining motivatsiya oshirishiga ta'siri Hamari et al. (2014) metatahlilida ham qayd etilgan: o'yinning ixtiyoriy xarakter kasb etishi va darhol fikr-mulohaza (instant feedback) talabalarning ichki motivatsiyasini (intrinsic motivation) kuchaytiradi. Bizning so'rovnomamiz natijalari (91.9% ijobiy baho) bu xulosani qo'llab-quvvatlaydi.

AI yordamida yozma nutqni tahlil qilish masalasida esa bizning natijalarimiz Stevenson & Phakiti (2014) ishida keltirilgan ehtiyotkorlik bilan mos keladi: AI vositalari o'quvchilarga o'z xatolarini aniqlashda yordam bersada, chuqur semantik muammolarni (discourse-level issues) aniqlashda hali cheklovlari ko'p.

5.2. O'zbekiston kontekstidagi maxsus mulohazalar

O'zbekiston sharoitida raqamli integratsiyaning o'ziga xos jihatlari mavjud. Birinchidan, internet infratuzilmasi hali barcha hududlarda bir tekis emas: davlat statistikasi ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yilda shahar aholisining

82% internet foydalanuvchilaridan iborat bo'lsa, qishloq hududlarida bu ko'rsatkich 58% ni tashkil etadi (O'zstat, 2023). NamSIFL Namangan shahri markazida joylashganligi uchun nisbatan yaxshi infratuzilmaga ega bo'lsa-da, talabalarning uy sharoitidagi internet imkoniyatlari turlicha.

Ikkinchidan, o'qituvchilarning raqamli kompetentsiyasini rivojlantirish masalasi ustuvor vazifa bo'lib qolmoqda. Tadqiqotimizdagi 6 nafar o'qituvchidan 4 nafari raqamli vositalar bo'yicha maxsus treningdan o'tmaganligini, bilimlarini o'z-o'zini o'qitish (self-directed learning) orqali olganligini bildirdi. Bu holat Mirzaev & Yusupova (2022) va Toshmatov (2023) tomonidan ham ta'kidlangan.

Uchinchidan, institutsional qo'llab-quvvatlash tizimini kuchaytirishga ehtiyoj bor: litsenziyalangan platformalarga kirish, uskunalar bilan ta'minlash va vaqtinchalik texnik maslahat xizmati o'qituvchilar yukini kamaytirishi mumkin.

5.3. Pedagogik Tavsiyalar

Tadqiqot natijalariga asoslanib, NamSIFL va shu kabi muassasalar uchun quyidagi amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi:

Jadval 3. Amaliy tavsiyalar matritsasi

Soha	Tavsiya	Amalga oshirish mexanizmi
O'qituvchi tayyorgarligi	Semestral raqamli kompetentsiya treninglari joriy qilish	Masofaviy o'qitish markazi (MOM) bilan hamkorlik
Infratuzilma	Onlayn va oflayn rejimda ishlaydigan gibrid materiallar tayyorlash	Moodle offline moduli va yuklab olinadigan resurslar

Soha	Tavsiya	Amalga oshirish mexanizmi
Baholash	AI yordamida formativ baholashni kengaytirish	Grammarly + o'qituvchi qayta aloqasi (hybrid feedback)
Kurs dizayni	Teskari sinf modelini tizimli ravishda joriy etish	Video leksiylar uchun YouTube kanal va Google Classroom
Hamkorlik	Mintaqaviy va xalqaro hamkorlik tarmoqlari orqali resurs almashish	British Council, IATEFL, eTwinning platformalari

6. Xulosa (Conclusion)

Ushbu tadqiqot NamSIFL XTA Reading & Writing kursida raqamli muhit bilan integratsiyalashgan interaktiv metodlarning talabalarning o'qish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirishda statistik jihatdan muhim va amaliy jihatdan katta ta'sir ($d = 0.82-0.96$) ko'rsatishini isbotladi. Bu natijalar xalqaro ilmiy adabiyotdagi xulosalar bilan ham uyg'un keladi.

Tadqiqot shuni ko'rsatdiki, bitta «universal» raqamli yechim mavjud emas — balki pedagogik maqsad, texnik imkoniyat va talaba ehtiyojlariga mos moslashuvchan ekotizim (flexible ecosystem) zarur. Aralash ta'lim, gamifikatsiya, teskari sinf va AI yordamchi vositalarining maqsadli kombinatsiyasi — infratuzilma cheklovlarini inobatga olgan holda — O'zbekiston oliy ta'lim muassasalari, xususan viloyatlardagi institutlar uchun ishonchli va amalga oshirilishi mumkin bo'lgan yo'l ekani tasdiqlandi.

Kelajakdagi tadqiqotlar uchun quyidagi yo'nalishlar taklif etiladi: (1) raqamli integratsiyaning uzoq muddatli (longitudinal) ta'sirini o'rganish; (2) maktab va akademik litsey darajasida parallel tadqiqotlar o'tkazish; (3)

generativ AI vositalarini chet tili yozuv o'qitishiga integratsiya qilishning etik va pedagogik asoslarini ishlab chiqish.

Minnatdorchilik (Acknowledgements)

Mualliflar tadqiqotda ishtirok etgan NamSIFL XTA yo'nalishi talabalari va o'qituvchilariga, shuningdek ilmiy maslahatlar uchun kafedra rahbariyatiga samimiy minnatdorchilik bildiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR (REFERENCES)

1. Bergmann, J., & Sams, A. (2012). Flip your classroom: Reach every student in every class every day. International Society for Technology in Education.
2. Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
3. Chapelle, C. A. (2001). Computer applications in second language acquisition: Foundations for teaching, testing and research. Cambridge University Press.
4. Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2018). Designing and conducting mixed methods research (3rd ed.). SAGE Publications.
5. Dalton, B., & Grisham, D. L. (2011). eVoc strategies: 10 ways to use technology to build vocabulary. *The Reading Teacher*, 64(5), 306–317.
6. Deterding, S., Dixon, D., Khaled, R., & Nacke, L. (2011). From game design elements to gamefulness: Defining gamification. In *Proceedings of the 15th International Academic MindTrek Conference* (pp. 9–15). ACM.
7. Downes, S. (2012). Connectivism and connective knowledge: Essays on meaning and learning networks. National Research Council of Canada.
8. Enfield, J. (2013). Looking at the impact of the flipped classroom model of instruction on undergraduate introductory statistics students. *Collected Essays on Learning and Teaching*, 6, 68–71.

9. Garrison, D. R., & Vaughan, N. D. (2008). Blended learning in higher education: Framework, principles, and guidelines. Jossey-Bass.
10. Godwin-Jones, R. (2022). Partnering with AI: Intelligent writing assistance and instructed language learning. *Language Learning & Technology*, 26(2), 5–24.
11. Graham, C. R. (2006). Blended learning systems: Definition, current trends, and future directions. In C. J. Bonk & C. R. Graham (Eds.), *Handbook of blended learning: Global perspectives, local designs* (pp. 3–21). Pfeiffer.
12. Graham, S., McKeown, D., Kiuahara, S., & Harris, K. R. (2012). A meta-analysis of writing instruction for students in the elementary grades. *Journal of Educational Psychology*, 104(4), 879–896.
13. Hamari, J., Koivisto, J., & Sarsa, H. (2014). Does gamification work? A literature review of empirical studies on gamification. In *Proceedings of the 47th Hawaii International Conference on System Sciences* (pp. 3025–3034). IEEE.
14. Kuchah, K., & Smith, R. (2011). Pedagogy of autonomy for difficult circumstances: From practice to principles. *Innovation in Language Learning and Teaching*, 5(2), 119–140.
15. Lantolf, J. P., & Thorne, S. L. (2006). *Sociocultural theory and the genesis of second language development*. Oxford University Press.
16. Mirzaev, A., & Yusupova, N. (2022). Blended learning effectiveness in Uzbekistan higher education: Challenges and prospects. *Central Asian Journal of Education*, 7(1), 34–51.
17. OECD. (2023). *Education at a glance 2023: OECD indicators*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/e13bef63-en>
18. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2020). «Raqamli O‘zbekiston — 2030» strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida Farmon. <https://lex.uz/docs/5031048>

19. O‘zstat. (2023). Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari statistikasi. O‘zbekiston Respublikasi Statistika agentligi.
20. Siemens, G. (2005). Connectivism: A learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3–10.
21. Stevenson, M., & Phakiti, A. (2014). The effects of computer-generated feedback on the quality of writing. *Assessing Writing*, 19, 51–65.
22. Ta’lim vazirligi. (2023). Ta’limda raqamli transformatsiya yo‘l xaritasi 2023–2027. O‘zbekiston Respublikasi Ta’lim vazirligi.
23. Toshmatov, B. (2023). Digital readiness of regional higher educational institutions in Uzbekistan: An empirical assessment. *Journal of Uzbek Educational Studies*, 4(2), 18–37.
24. UNESCO. (2022). Reimagining our futures together: A new social contract for education. UNESCO Publishing.
25. Vesselinov, R., & Grego, J. (2012). Duolingo effectiveness study. City University of New York.
26. Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
27. Warschauer, M., & Healey, D. (1998). Computers and language learning: An overview. *Language Teaching*, 31(2), 57–71.
28. Zawacki-Richter, O., Marín, V. I., Bond, M., & Gouverneur, F. (2019). Systematic review of research on artificial intelligence applications in higher education — where are the educators? *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 16, Article 39.